

Til Statsminister Erna Solberg
Utenriksminister Børge Brende

Norge må øke sitt bidrag til SRHR for å motvirke konsekvensene av The Mexico City Policy

23. januar signerte President Trump en utvidet versjon av den såkalte «munnskurvregelen», The Mexico City Policy. Organisasjonene som rammes av The Mexico City Policy er, ikke overraskende, de samme som tilbyr nødvendige seksuelle og reproduktive helsetjenester, og som informerer om seksuelle og reproduktive rettigheter. Når den økonomiske støtten til slike organisasjoner reduseres dramatisk har det store ringvirkninger.

The Mexico City Policy er en kondisjonalitet for å motta helserettet bistand fra amerikanske myndigheter. Den pålegger alle utenlandske organisasjoner å undertegne på at de ikke gir aborttjenester, informerer om eller henviser til abort eller driver påvirkningsarbeid for abort, selv om de bruker andre eller egne midler til dette arbeidet. De som ikke undertegner, og lar seg kneble, vil heller ikke kunne motta støtte til annet helserelatert arbeid.

Vi vet av erfaring fra tidligere perioder hvor regelen har vært i bruk, at den vil få store negative konsekvenser når det gjelder kvinners rettigheter, tilgang til helseinformasjon, behandling og særlig tilgang til prevensjonsmidler og trygg abort. Overalt i verden vil det først og fremst være unge og fattige kvinner som rammes av «munnskurvregelen», og som risikerer alvorlige helseskader og død fordi de ikke lenger får nødvendig informasjon, prevensjonsmidler eller medisinsk oppfølging i forbindelse med graviditet og fødsel. Verdens Helseorganisasjon (WHO) har estimert at det hver dag dør rundt 830 kvinner av svangerskapsrelaterte årsaker som kunne vært unngått. 99% av alle svangerskapsrelaterte dødsfall skjer i utviklingsland. Hvert år gjennomføres rundt 22 millioner utrygge aborter. Dette er en av de viktigste svangerskapsrelaterte dødsårsakene.

Utvidelsen til å gjelde all helsebistand gjør at det i verste fall vil dreie seg om mellom 14 og 16 ganger så mye penger, enn om regelen kun gjaldt familieplanlegging, slik regelen har vært praktisert tidligere. Dette vil kunne få store konsekvenser også for generelt arbeid knyttet til mødre- og barnehelse, langt utover arbeid spesifikt knyttet til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR). Framgangen verden de siste årene har sett med nedgang i mødre- og barnedødelighet står i fare for å stoppe opp. Gode resultater oppnådd etter lang innsats for å styrke disse grunnleggende rettighetene som Norge har vært med å fremme, settes nå på spill.

The Mexico City Policy er ikke bare en trussel mot seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR), men er en direkte trussel mot ytringsfriheten, i og med at den reduserer mulighetene for lokalt sivilsamfunn til å delta aktivt i samfunnsdebatten. Å kreve at sivilsamfunnsorganisasjoner skal signere og etterkomme The Mexico City Policy, innebærer en munnskurv mot å kunne snakke om og jobbe for kvinners rett til helse. Derfor er dette også en prinsippsak om ytringsfrihet.

Internasjonalt er International Planned Parenthood Federation (IPPF) den største organisasjonen som arbeider for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, med medlemsorganisasjoner i 170 land. IPPF vil ikke signere «munnskurvregelen». Dette betyr en reduksjon på USD 100 millioner. Enkelte av medlemsorganisasjonene risikerer å miste opptil 60% av sine inntekter. Dette er penger som brukes til familieplanlegging og hiv-relaterte helsetjenester for de mest marginaliserte gruppene i samfunnet. I praksis er dette midler som kunne ha forebygget 4,8 millioner uønskede graviditeter, 1,8 millioner aborter og 20 000 svangerskapsrelaterte dødsfall.

Undersøkelser fra Stanford University¹ har vist at forrige gang The Mexico City Policy gjaldt, under George W. Bush, førte det til økning i antall aborter i Afrika sør for Sahara. Et eksempel er fra IPPF Ghana (PPAG) som i den perioden måtte stenge en rekke klinikker, noe som resulterte i en økning i uønskede graviditeter og en sterk økning i etter-abort pleie.

Vi vet at norske myndigheter deler vår bekymring, og vi er glade for at Utenriksministeren allerede har uttalt at innsatsen for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter skal styrkes.

Globalt er Norges rolle som forkjemper for disse rettighetene svært viktig, da de er under økende press internasjonalt. Sammen med et lite knippe likesinnede land har Norge vært en viktig bidragsyter til å styrke tjenesteleveranser, pådriverarbeid og kartlegging av seksuell og reproduktiv helsetjenester og rettigheter. Norge har i flere år støttet noen av de få internasjonale aktørene som arbeider effektivt for tilgang til trygg og lovlig abort. Støtten til internasjonale organisasjoner som driver både tjenester og pådriverarbeid er redusert med 48% i perioden 2014 til 2016².

I 2015 vedtok FNs medlemsland 17 globale bærekraftsmål for de neste 15 årene. Norge var en av pådriverne for at likestilling og kvinners rettigheter skulle bli prioritert. To av delmålene inkluderer å redusere svangerskapsrelatert dødelighet til færre enn 70 kvinner per 100.000 levendefødte barn innen 2030, og å sikre lik tilgang til seksuell og reproduktiv helsetjenester, prevensjon og informasjon.

Trumps gjeninnføring av «munnkurvregelen» betyr i realiteten at USA nå svekker innsatsen for å nå bærekraftsmålene. Derfor bør andre land, inkludert Norge, øke den økonomiske støtten til organisasjonene og aktørene som gjennomfører globale familieplanleggingsprogram, og fortsette å være en uredd forkjemper for kvinners rett til å bestemme over eget liv, egen kropp og egen helse, inkludert kvinners rett til trygg og lovlig abort.

- Vi ber Norge øke støtten til SRHR. Dette bør være bevilgninger som strekker seg over flere år, og ikke kun en ekstra bevilgning for 2017 da konsekvensene vil være langvarige. Innsatsen må økes i multinasjonale kanaler, til internasjonale organisasjoner og i sivilsamfunnskanaler.
- Vi ber Norge sørge for at utgangspunktet for å øke støtten ikke måles mot 2016 nivå, da bevilgninger dette året bar preg av reduksjoner både til FN organisasjoner og andre som jobber med reproduktiv helse
- Vi ber Norge bruke sin innflytelse i strategisk viktige styrever, posisjoner og fora til å løfte og vektlegge SRHR og retten til trygg og lovlig abort.
- Vi ber Norge fortsette å jobbe tett sammen med likesinnede land for å løfte det økonomiske og politiske arbeidet for SRHR.
- Vi ber Norge delta på «She Decides» konferansen i Brussel den 2. mars med Utenriksministeren for å ta på alvor en styrket politisk og økonomisk innsats.

---

¹ <http://www.who.int/bulletin/volumes/89/12/11-091660/en/>

² Tallene er hentet fra Norads portal «Norsk bistand i tall».

Med vennlig hilsen
Generalsekretærene i

SEXPOLITIKK
Foreningen for seksuell og reprodutiv helse og rettigheter

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

AMNESTY
INTERNATIONAL

Norsk Folkehjelp

Redd Barna

Grothe Herklfsen

for @ @

Norske Kvinners Sanitetsforening

Ingrid Eidestad

Sildigunn Boman

Amathea
Veiledningstjeneste for gravide

Inga M. V. Ritzel

SAIH | Studentenes og Akademikernes
Internasjonale Hjelpfond